

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/47/2008

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2008

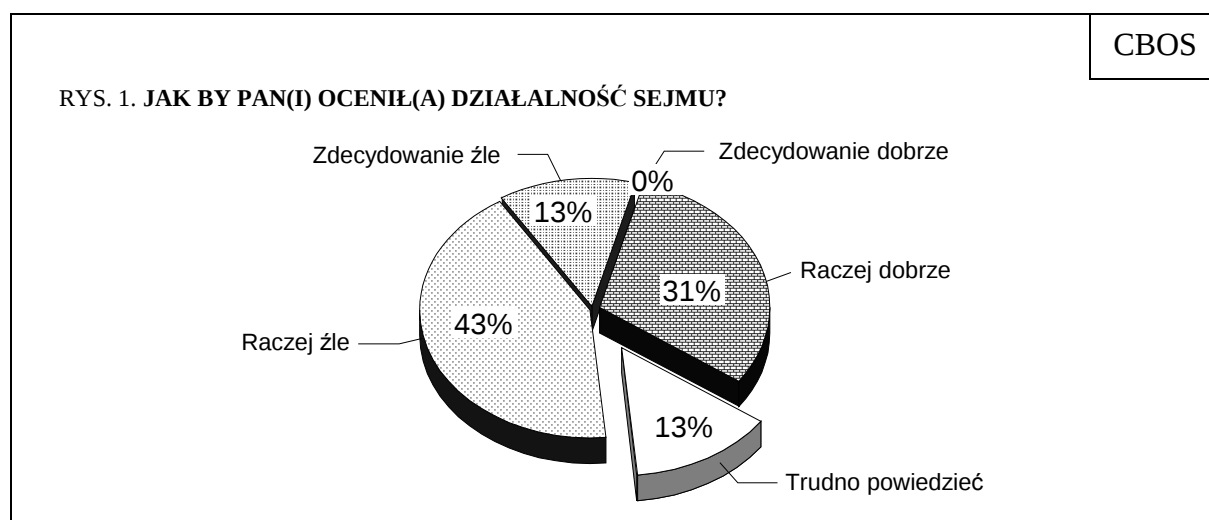
PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Przez kilka pierwszych miesięcy nowej kadencji Sejm i Senat cieszą się zwykle najlepszymi notowaniami. Tak było po poprzednich wyborach parlamentarnych, tak stało się również po ubiegłorocznym głosowaniu. Marzec przyniósł jednak koniec tego okresu. Oceny działalności obu izb parlamentu gwałtownie się pogorszyły. Większość Polaków (56%, od lutego wzrost o 14 punktów) ma złe zdanie o pracy Sejmu, natomiast niespełna jedna trzecia (31%, spadek o 8 punktów) ocenia ją dobrze. Opinie na temat Senatu są słabiej wyrobione – mniej niż w przypadku Sejmu jest ocen zarówno pozytywnych (28%, od lutego spadek o 11 punktów), jak i negatywnych (47%, wzrost o 16 punktów).

Pogorszenie ocen częściowo spowodowane jest zapewne procesami niezależnymi od posłów i senatorów – wyczerpaniem się kredytu zaufania, jaki dostaje parlament bezpośrednio po wyborach. Na to zjawisko mogły się nałożyć reakcje na niedawne konfliktowe sytuacje w Sejmie. Trzeba zaznaczyć, że badanie¹ przeprowadziliśmy po drugim czytaniu projektu zmian w ustawie o TVP i publicznym radiu (Platforma i jej ustawa znalazły się pod ostrzałem ze strony PiS i lewicy), ale przed sejmową debatą na temat ratyfikacji traktatu lizbońskiego.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (214) zrealizowano w dniach 7–10 marca 2008 roku na liczącej 1205 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 2. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SENATU?

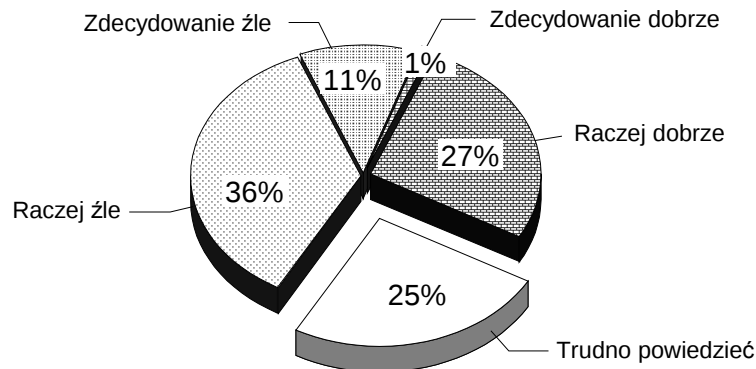
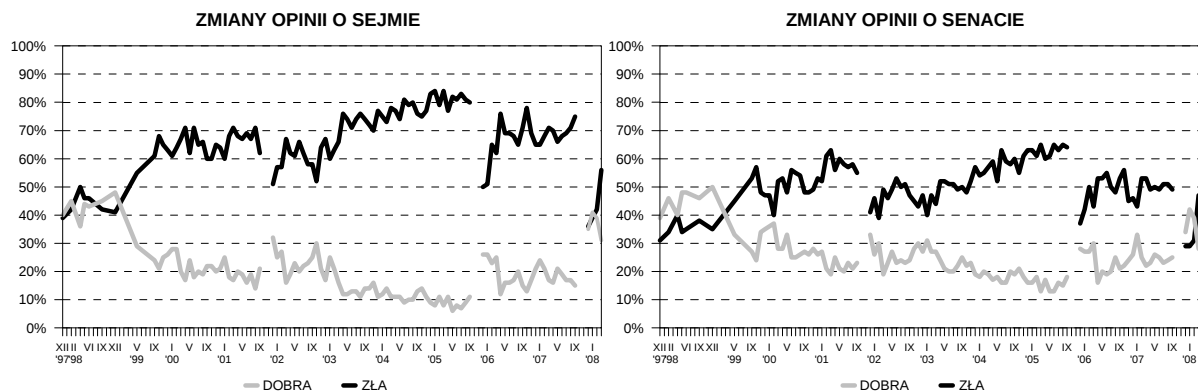

Tabela 1

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany II–III '08	
		XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX*	XII	I	II	III		
		2006	2007										2008				
		w procentach															
Sejm	dobra	21	24	21	17	16	21	19	17	17	15	35	41	39	31	–8	
	zła	65	65	68	71	70	66	68	69	71	75	36	39	42	56	+14	
	Trudno powiedzieć	14	12	11	12	14	12	13	14	12	10	29	21	19	13	–6	
Senat	dobra	26	33	25	22	23	26	25	23	24	25	34	42	39	28	–11	
	zła	46	43	53	53	49	50	49	51	51	49	29	29	31	47	+16	
	Trudno powiedzieć	28	24	22	26	28	24	26	26	25	26	37	29	30	25	–5	

* Do września 2007 roku oceny dotyczą Sejmu V kadencji i Senatu VI kadencji

Oceny Sejmu uzależnione są od zajmowanego w strukturze społecznej miejsca, które wyznaczają warunki materialne i wykształcenie. Im wyższa pozycja społeczna, tym lepsze

oceny działalności Sejmu. Badani lepiej wykształceni i lepiej oceniający swoje warunki materialne częściej wystawiają dobre noty.

Na opinie w tym względzie w pewnym stopniu wpływa też miejsce zamieszkania: osoby mieszkające na wsi mają najgorsze zdanie o pracy Sejmu, a mieszkańcy największych miast – najlepsze.

Preferencje partyjne również mają pewien wpływ na notowania Sejmu, lecz różnice ocen między zwolennikami partii tworzących koalicję rządową i sympatykami ugrupowań opozycyjnych nie są zbyt duże. W elektoratach PO i PSL opinie o pracy Sejmu są podzielone, natomiast potencjalni wyborcy PiS i LiD w większości wystawiają oceny negatywne.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	49	41	10
PSL*	45	43	12
LiD*	33	58	9
PiS	31	61	8
Niezamierzający głosować	19	64	17

* Z powodu niewielkiej liczebności potencjalnych wyborców LiD i PSL w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie

W porównaniu z poprzednim miesiącem oceny działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego nie uległy zmianie. Pracę tego urzędu negatywnie ocenia większość dorosłych Polaków (59%). Opinie krytyczne są prawie dwukrotnie częstsze niż pozytywne (30%).

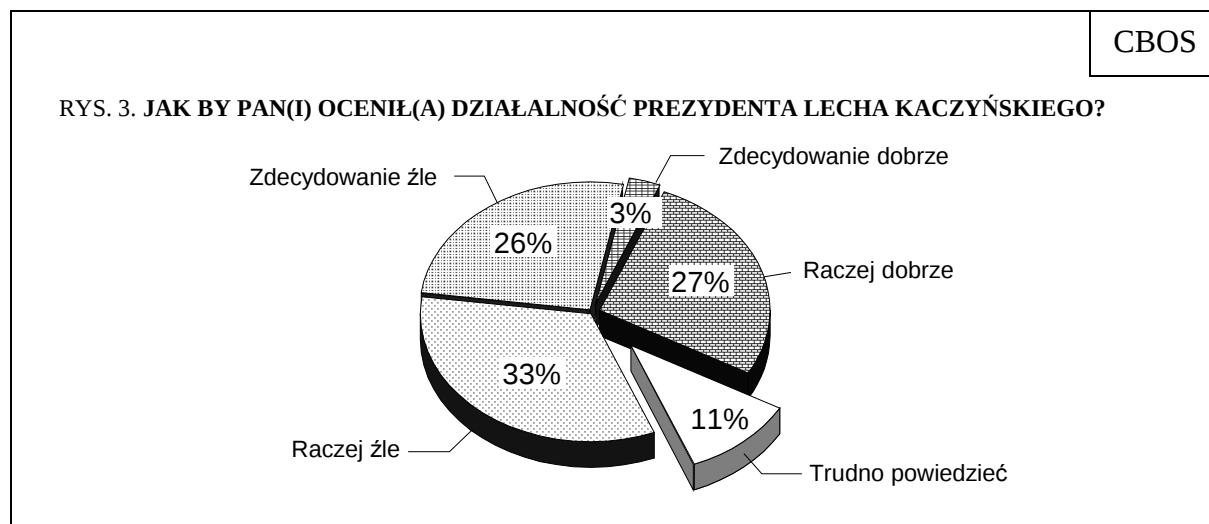
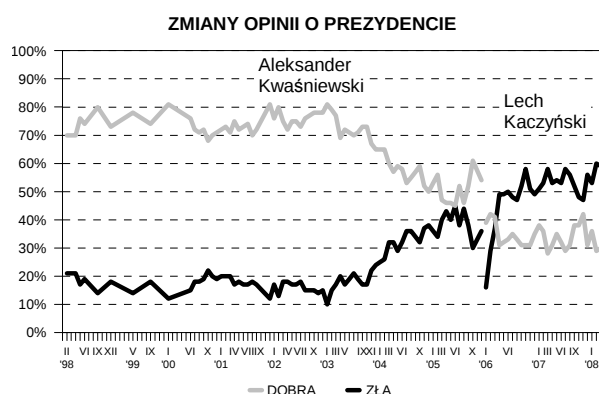

Tabela 3

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany II-III '08
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
	2006	2007												2008			
	w procentach																
	Dobra	35	38	36	28	31	35	32	29	31	38	38	42	31	36	29	30
Zła	49	51	53	58	53	54	53	58	56	52	48	47	56	53	60	59	−1
Trudno powiedzieć	16	11	11	14	15	12	15	13	13	10	14	11	13	11	11	11	0

Prawie we wszystkich grupach społeczno-zawodowych dominuje krytycyzm w ocenie działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Wyjątek od tej zasady stanowią rolnicy – większość z nich ma dobre zdanie o pracy urzędu prezydenckiego.

Wyborcy Lecha Kaczyńskiego z drugiej tury wyborów prezydenckich w większości dobrze oceniają pracę tego urzędu, jednak znacząca część jego elektoratu (33%) jest niezadowolona z działalności prezydenta. Elektorat Donalda Tuska oraz osoby niegłosujące w tych wyborach w większości wyrażają dezaprobatę. Warto zauważyć, że w naszym badaniu mniej osób deklaruje głosowanie na Lecha Kaczyńskiego w ostatnich wyborach, niż przyznaje się do oddania głosu na Donalda Tuska. Można sądzić, że część elektoratu Lecha Kaczyńskiego (zapewne niezadowolona z działalności prezydenta) ukrywa przed ankierem swój ówczesny wybór.

Tabela 4

Elektoraty w drugiej turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	58	33	9
Donalda Tuska	15	78	7
Niegłosujący	24	61	15

Działalność urzędu prezydenckiego aprobuje zdecydowana większość elektoratu PiS. Wyborcy PSL są w tej sprawie podzieleni, ale opinii pozytywnych jest więcej niż negatywnych. Elektoraty PO, LiD oraz osoby niezamierzające głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych w większości wyrażają opinie krytyczne.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	79	14	7
PSL*	49	32	19
LiD*	15	80	5
PO	13	83	4
Niezamierzający głosować	24	60	16

* Z powodu niewielkiej liczebności potencjalnych wyborców LiD i PSL w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Sejmu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	56	13	1202
Płeć				
Mężczyźni	31	59	10	569
Kobiety	30	53	17	633
Wiek				
18-24 lata	37	45	18	179
25-34	36	51	13	222
35-44	27	58	15	195
45-54	30	61	10	214
55-64	32	59	9	183
65 lat i więcej	23	60	17	210
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	61	14	457
Miasto do 20 tys.	32	51	16	165
20-100 tys.	31	58	11	229
101-500 tys.	34	50	16	187
501 tys. i więcej mieszk.	40	50	9	164
Wykształcenie				
Podstawowe	28	52	21	329
Zasadnicze zawodowe	25	64	11	313
Średnie	32	57	11	399
Wyższe	44	46	10	161
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	47	9	86
Prac.umysł.niż.szczebla	40	49	12	115
Pracownicy fiz.- umysł.	27	63	10	97
Robotnicy wykwalifikowani	33	56	11	112
Robotnicy niewykwalifik.	28	62	10	55
Rolnicy	17	70	13	64
Pracujący na własny rach.	26	53	21	52
Bierni zawodowo				
Renciści	26	57	17	85
Emeryci	26	59	15	264
Uczniowie i studenci	38	43	19	110
Bezrobotni	30	56	14	103
Gospodynie domowe i inni	34	58	8	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	36	56	8	154
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	34	51	15	98
sekt. pryw. poza rolnict.	33	54	13	258
prywatnym gosp. rolnym	16	71	13	61
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	23	60	16	71
301-500	24	62	14	143
501-900	33	53	14	237
901-1200	36	55	8	145
Powyżej 1200 zł	35	60	5	154
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	19	64	17	260
Średnie	28	58	14	486
Dobre	40	49	11	457
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	53	22	88
Raz w tygodniu	31	56	12	614
1-2 razy w miesiącu	29	56	14	168
Kilka razy w roku	27	60	13	226
W ogóle nie uczestniczy	41	44	14	106
Poglądy polityczne				
Lewica	31	63	6	133
Centrum	34	55	10	391
Prawica	35	56	9	382
Trudno powiedzieć	20	53	27	296

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	47	25	1202
Płeć				
Mężczyźni	27	52	21	569
Kobiety	30	43	28	633
Wiek				
18-24 lata	36	40	24	179
25-34	33	41	26	222
35-44	27	47	27	195
45-54	28	48	23	214
55-64	26	54	20	183
65 lat i więcej	21	51	28	210
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	54	24	457
Miasto do 20 tys.	27	47	26	165
20-100 tys.	34	44	22	229
101-500 tys.	31	39	31	187
501 tys. i więcej mieszk.	36	41	24	164
Wykształcenie				
Podstawowe	25	46	29	329
Zasadnicze zawodowe	24	52	24	313
Średnie	30	48	23	399
Wyższe	40	37	23	161
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	32	38	30	86
Prac. umysł. niż. szczebla	34	38	28	115
Pracownicy fiz.- umysł.	30	52	18	97
Robotnicy wykwalifikowani	33	44	23	112
Robotnicy niewykwalifik.	28	47	24	55
Rolnicy	16	64	20	64
Pracujący na własny rach.	27	43	30	52
Bierni zawodowo				
Renciści	22	52	26	85
Emeryci	22	51	27	264
Uczniowie i studenci	44	35	21	110
Bezrobotni	25	51	24	103
Gospodynie domowe i inni	29	51	20	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	35	42	24	154
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	26	46	29	98
sekt. pryw. poza rolnict.	32	44	24	258
prywatnym gosp. rolnym	14	63	23	61
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	26	54	19	71
301-500	25	54	21	143
501-900	33	40	27	237
901-1200	34	46	20	145
Powyżej 1200 zł	31	50	19	154
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	19	57	24	260
Średnie	26	47	27	486
Dobre	37	41	22	457
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	47	28	88
Raz w tygodniu	30	46	24	614
1-2 razy w miesiącu	28	47	25	168
Kilka razy w roku	26	51	23	226
W ogóle nie uczestniczy	31	40	29	106
Poglądy polityczne				
Lewica	28	57	15	133
Centrum	31	47	21	391
Prawica	34	45	21	382
Trudno powiedzieć	17	45	38	296

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta**
Lecha Kaczyńskiego?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	59	11	1201
Płeć				
Mężczyźni	29	62	8	568
Kobiety	31	56	13	633
Wiek				
18-24 lata	22	69	9	179
25-34	31	59	10	222
35-44	26	63	11	195
45-54	33	58	8	214
55-64	33	58	9	183
65 lat i więcej	34	50	16	209
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	52	11	456
Miasto do 20 tys.	24	59	18	165
20-100 tys.	24	66	10	229
101-500 tys.	28	64	8	187
501 tys. i więcej mieszk.	28	65	7	164
Wykształcenie				
Podstawowe	27	53	19	328
Zasadnicze zawodowe	38	53	9	313
Średnie	28	66	6	399
Wyższe	27	65	7	161
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	67	4	86
Prac. umysł. niż. szczebla	33	61	7	115
Pracownicy fiz. - umysł.	23	70	7	97
Robotnicy wykwalifikowani	31	61	8	112
Robotnicy niewykwalifik.	24	63	12	55
Rolnicy	59	36	5	64
Pracujący na własny rach.	16	75	9	52
Bierni zawodowo				
Renciści	26	53	21	85
Emeryci	34	52	13	263
Uczniowie i studenci	23	69	8	110
Bezrobotni	31	53	17	103
Gospodynie domowe i inni	25	65	10	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	32	61	7	154
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	25	70	5	98
sekt. pryw. poza rolnict.	25	67	8	258
prywatnym gosp. rolnym	51	41	8	61
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	33	56	11	71
301-500	36	59	6	143
501-900	34	54	12	237
901-1200	38	56	6	145
Powyżej 1200 zł	24	71	5	154
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	35	52	12	260
Średnie	33	55	12	484
Dobre	25	67	8	457
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	49	39	12	88
Raz w tygodniu	35	53	12	612
1-2 razy w miesiącu	23	67	10	168
Kilka razy w roku	21	73	6	226
W ogóle nie uczestniczy	15	70	15	106
Poglądy polityczne				
Lewica	19	77	4	133
Centrum	27	68	6	391
Prawica	41	51	8	381
Trudno powiedzieć	26	50	24	296